

بازدید شد
۱۳۸۲

۳۸۷ / ۱۰ / ۲۲
اسکن شد
۴-۶

کتابخانه مجلس شورای اسلامی	
کتاب خزانه در لقیع باقر و پنج و شصت	
مؤلف	مترجم
شماره قفسه ۹۹۹۲	شماره ثبت کتاب ۹۰۹۳۳

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

۳۰
۱۳۸۷/۱۰/۲۴
اسکن شد

کتابخانه مجلس شورای اسلامی	
کتاب: تجرید در لغت: به کلام: و بیخ و بن	
مؤلف:	مترجم:
شماره قفسه:	۹۹۹۴
شماره ثبت کتاب:	۹۰۹۳۳

جمهوری اسلامی ایران

شماره ثبت کتاب

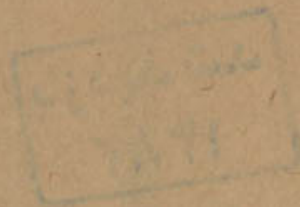
بازدید شد
۱۳۸۲

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
تهران

۶۹۹۴

۹۰۹۳۳

بسم الله الرحمن الرحيم
 و بدانکه آنچه نسخه از هر کتاب که بر این حقیر رسیده
 یا از روی هر نسخه صحیح که دیده ام ز کوشش ام
 مجموعاً بدقت رسیده و متعاقباً کرده ام و هر
 صحیح کرده ام و صحیح می باشد و از تاریخ پریم
 غره در صفر المصفر ۱۲۸۰ هجری قمری
 در این کتاب را کتب کوهر نام نهاده اند و در
 علوم بطریق متفرقه در این کتاب نوشته اند
 و الله اعلم بالصواب حکمت طریقه
 بدانکه بسم الفارح بهار متقال صابون بخیه
 بسم نعم کوب بکمال اول بسم الفارح
 قدیم

خوب نرم کوبیده و صابون را با جاقوز نشیده
 و سیرانیم کوب کرده و داخل هم کرده پیرا
 قلباً گرفته و در جوار را در کفچه آهن کرده و روی
 آتش ملائم گذارده و کم کم بخوردان داد
 و با چوب هم زاده تا سیاه شود و بعد در قلع
 نموده و قرع را بکل حکمت گرفته و شسته
 قرع را بکل حکمت گرفته و بر روی کوره گذاشته
 و در آن را خاکستر ریخته و آتش نرود و
 در آن کرده و سر قرع باز باشد اما در آتشی
 آتش کردن هر دو سیاه و زرد از آن سیر و
 حی اید بعد از آن که هر دو سیاه و زرد و مبدل
 به سفیدی گشت سر قرع را مسدود نمایند

و نشانه اذن که هر دو سیاه متبدل به سفیدی
 شده است بیک چوبی را سر از این کد رشته
 و داخل شیشه میکنند هر وقت که این شیشه
 متبدل به سفیدی سر دهن امد الوقت سر شیشه
 به بند و یک دقیقه دیگر همین قسم آتش میزدی
 نماید و آتش شعله را بکشد بعد شیشه را
 در روی کوره گذارد تا سرد شود بعد بردارد و چوب را بالا اند
 بکشد بعد روح نفس و حید نماید به این طریق که
 براده قمر بسیار نازک شیشه متقال و متقال نیم
 از همان چوب هر قدر که متقال نیم هر سه را ریشته در فحان
 چینی و ملقمه نماید با انگشت و چوب آب چوبین
 اهم زند یعنی بهسم زند خوب و همان فحان

کد رشته

کد رشته بر روی کلاک آتش ملایم همچنین که
 در خوب داغ شد با این میسکندارد و انقباض
 کرده گرفته پان طریق زاق سفید و ثوره مقابل
 در فرج و امربن نماید و فرج را در روی آتش کد رشته
 و اپی لزان می آید در ضرفی که در زیر امربن کد رشته
 بعد ان آب را گرفته و همان ملقمه که در فحان
 چوبین است با در روی سبکی سخی و صلابه نموده
 و از همان تیزاب قطره قطره کو حکایت میرد
 در روی سنگ و سخی میسکند خضج تا ظهور
 بعد همان اخرا را در فحان چینی میکنند و فحان
 تریاک برد و در فحان مالیده و بکل حکایت
 گرفته و به کیمین ناپه اسب و مس و ده باز در او

انما نزل ما اب شوب بعد بریزد در کج و بعد خفته از
 کند و در شغال دارا شکسته اگر گفته و شک
 و شوره راسته حقه کند و در اسکندر ارم حقه
 کند و یک حقه شک و شوره را بر حقه زنند
 تا در پسته سرخ می شود و در اسکندر ارم حقه
 نموده یک حقه در اسکندر میزند تا بان اسکندر
 باز شوره و باز در اسکندر تا تمام شود بعد شغال
 میزند بر صفت شغال حقه و در کج و حقه
 هرگاه خواسته باشند اعلای خود هر چه شوره
 خالی به او بیشتر میزند بر صفت و اسکندر ارم
 و این نسخه هم از شیخ اسلمی در ویش شازلی
 بطریق پاک کاتبی بدین تقریر آمده و الله اعلم بالصواب
 اعلازه

انما نزل ما اب شوب بعد بریزد در کج و بعد خفته از
 کند و در شغال دارا شکسته اگر گفته و شک
 و شوره راسته حقه کند و در اسکندر ارم حقه
 کند و یک حقه شک و شوره را بر حقه زنند
 تا در پسته سرخ می شود و در اسکندر ارم حقه
 نموده یک حقه در اسکندر میزند تا بان اسکندر
 باز شوره و باز در اسکندر تا تمام شود بعد شغال
 میزند بر صفت شغال حقه و در کج و حقه
 هرگاه خواسته باشند اعلای خود هر چه شوره
 خالی به او بیشتر میزند بر صفت و اسکندر ارم
 و این نسخه هم از شیخ اسلمی در ویش شازلی
 بطریق پاک کاتبی بدین تقریر آمده و الله اعلم بالصواب
 اعلازه

ایضا بگویم محکم بگو در باب شمس باشد
 بگویند طوطیهای هندی ده مثقال بیلید زرد
 سه مثقال بیلید سه مثقال امله سه مثقال
 این سه اجزاء را یکجا نرم میکنند که بسیار نرم شود
 انوقت طوطیها را علاوه بر بسیار نرم بگویند
 و بجزان طوطیها را بکنند در میان سیاه بدید و بجزان
 پیافرد قدری قدک فرضی را که تمام روی
 سیاه را بپزد و بعد از آن این سه اجزاء را در بالایی
 همان قدک که در روی سیاه میباشد بپزد
 و انوقت قدری آب سیاه بریز روی این اجزاء
 و داخل هم کن که مخلوط شود و آب سیاه بقدر
 نیم و سه باشد و نیم و سه را سه روز بپزد و روز
 اول را

بپزد این را بریزند و بکند ازند در سیاه باشد زرد چهل
 قدک را بردارند و در آبی که در روی قدک
 هست بریزند بجزان در هر سیاه شش
 چسبیده است باید با سر حاقوان مس را
 بپزند اگر خوب گرفته شود کمی مثال مس دارد
 و اگر بد گرفته شود هر مثقال مس در د بجزان
 که آن مس گرفته شدن طوطیها را بریزند
 که بی مصرف میباشد انوقت اگر هر مثقال
 مس است هر مثقال هم نقره و اگر کمی مثال
 مس است کمی مثال هم نقره اول نقره را بپزد
 و بعد مس را انداخته مالکته هر چه آب شود
 بجزان میافرد سر کین کا و در هر قدر که باشد

انوقت همان که این نفقه خوب است
 انوقت این سرکین کا و را میکنی در تویی بوی
 و با یک چوب پیتپانی خوب تا وقتی که این
 نفقه بسته شود انوقت باز این نفقه را
 میسکند و باز بر این طریق تا سه دفعه و چهار
 این طلاق شده است انوقت اگر مرثقال
 مسحت مرثقال هم نفقه داخل کرده اند
 مرثقال هم طلا می خوب علاوه میزنند
 اگر هرگاه که مرثقال مسحت و مرثقال نفقه
 مرثقال هم طلا می هر بوی میزنند هر یک
 میخواهد نادانند انوقت مرثقال چهار مرتبه
 ان الله تعالی و الله اعلم بالصواب
 ان الله اعلم

و

و این نسخه در شیراز به این حقیر رسیده و صحیح شد
 و الله اعلم بالصواب
 در باب عمل قمر بد آنکه بکشد ایکث متقال
 قلیا ثلث متقال اول قلیا خوب بر م کسیده
 از ناخته پیرون کنند و بعد با ایکث داخل کنند
 و در میان شیشه کنند تا سه روز در شب
 در اقباب گذارند بعد حرو و حلقه نمایند بعد از این
 یکمتقال گوگرد زرد و یکمتقال از این آب با هم ضلای
 نمایند باز این حرا که ضلایه کرده گرفته و میان فغان
 کنند و مرثقال آب تنزیل در بالای این
 ریزند و در روی آتش ملا هم گذارند تا همه جوشد
 و صفت شو انوقت یک شعله این را ریزند

برده شد نفقه اما نفقه را رب کرده و این نفقه کلش
یعنی خاک شوی کی از این نفقه بر وجهی منتقل بشود
ملغمه شده که به نفقه ملغمه شده باشد صدرا کنند
و رب یعنی به تیراب بفرزان و میان طایف
چینی کنند و هر طایفه را با سفیده تخم مرغ
و اکبت و کرمان بپزند و کشید و مس دهند
و صبح بپرون آورند اما دس این هم یکبار است
پس این رب میخواهد و صبح که او را از دس بپرون
آورند او را کنند که نفقه را علاوه خواهد بود
و الله اعلم بالصواب که این نسخه در شیراز این
حقیر رسید و صبح میباشد و الله اعلم بالصواب
ایضا در باب نبوت شجره

۹۹
الله اعلم

بدانکه روح کی بر بنی نصف آن ملغمه کنند
سه وزن آن کوکودتی نموده داخل جسم کنند
در کفچه حیدر آتش و در تاکبیریت تمام بسوزد
باز صلا بکنند و دفعه سوم وزن آن
کوکود داخل کنند و آتش دهند تا بسوزد
آخر خاک سپاهی خواهد بود و منتقال این
شش منتقال نوشادر و سه یا شوره یا دار آینه
داخل کنند و روغن کنند کی این روغن
دو تا خاکه شجره داخل کنند در میان
طرف چینی یا شیشه در رحمت دس و در
که شجره ثابت میشود و الله اعلم بالصواب
و این نسخه از احمد علی سنک تراشیده

این خضر رسیده و صبح بپوشد و در غم و اندوه
 افسوس در باب عمل فقره بداند که در این
 شش شغال نیز ده شغال و در آن هم کرده در
 کفار و کرم شود بعد از این شغال را با شش شغال
 ستم الفار بفرستند و بگویند که در این
 کنند بفرستند شغال لا سخر و خال کنند
 و شش شغال هم چو هر ترنج و علا و خال نمایند
 و شش شغال هم شش در افشایی و خال نمایند
 و اینها همه را سخی و صلابه نمایند و با شش شغال
 ترناکت چو بکنند با آب بعد از آن قدری کین را
 خمیر کنند و جبهه این اجرا کرده و در میان طای
 سلطان حدید گذارد و آنجا آن طای سلطان را
 اینک

ترناکت مالیده شد و خال او را با لا سخر و سخر
 سخم مرغ نموده و دوو و طای سلطان را سخم سخم نمایند
 و بعد از آن یک کت گرفته و شکست نمایند و در آن
 یکشب و یکروز در زیر این آب و سخم نمایند
 آنجا این آب بقدر پنج شش من بوده
 بعد از آن از دوسو و در سر کوره آتش
 فیه بر در آتش چوب کنند و بر سر آتش
 و بقدر ده و شغال فقره اعلا آب نموده و این
 اجزا را که کم بخورد آن هر شغال فقره و در آنکه
 همه اجزا را آب سخم در سخم و سخم و سخم
 یک شغال از این سخم سخم و سخم و سخم
 شغال خوب طرح کنند و چهار یک سخم

مایه نرند و در رجه بریزد که رطله خواهد بود و بجا
 ق میخورد خوب و الله اعلم بالصواب
 و این نسخه از لاجورد علی بنک تراش فی طریق
 باد کاری به این حقیر داده اند و الله اعلم بالصواب
 ایضا در باب کرفتن تیراب فاروق
 بکنند زاق سفید و مثقال شوره و مثقال نمک زنی
 و مثقال قلیاب آلمان و مثقال اینهارا کوبیده نرم
 و در و یک سینی نموده و بقدر شش برابر اجزاء را
 نموده در روی اجزاء و چو شانه بعد از آن شیمی بدم
 و یک کند شانه آری صاف کند و بکند و نمک اوته
 نشین شو همان ب صاف تیراب فاروق میماند
 این نسخه از لاجورد علی بنک تراشیده و الله اعلم بالصواب

بدری

حکمت در باب عمل قمر که جوی محمد خان بخان
 باد کاری رحمت فرموده اند به لکه اسب باید بکنند
 براده حدید پاک را ده مثقال زرنیج پنج مثقال
 این را اجزاء را داخل سیم نموده و با یکدیگر مخلوط
 مطبوع در اجزاء را در میان پخته کرده
 و در پخته را بعل گرفته و بقدر شش برابر اجزاء را
 در ده در آن پخته در میان به این فرس لحاف کرده
 و یک شب در آن دس طهر و بکند زنده شود که سر دین
 در آن برهن ده و آن اجزاء را در میان پخته در ده
 پخته دیگر که داشته و یک پخته دیگر در آن پخته
 و بکند زنده شود که سر دین را در ده
 بعل حکمت گرفته و بکند زنده شود که سر دین را در ده

ده شفق اسم الفارغید و ده شفق جیره
 ده شفق نرشار ده شفق در نر ده شفق
 جمله اجزاء را داخل اسم بخوان صلاه بخوان
 در شب شعله بخوان و در روزان در شب بخوان و در روز
 پنجاه روز شاه زقال زیران کرده اش کند ان
 در دی ان کوره کند آشته و بگذارد به حال خود تا که سر
 در شب بخوان و در کلوی شبیه آمده و آنچه هم در شب
 در شب اسم کرده و شبیه هر قدر که کرده باشد بخوان
 در شب بخوان و باز بطریق دل تسبیح نمایند
 بعد از ده دفعه اسم اجزاء را در آورده صلاه نمایند
 ده شفق اسم اب بخوان و کمیتال از این اجزاء
 در ده کم کم ناخوب چشم مس برود و لیران
 ن شفق

پنج شفق یا چهار شفق اسم نوره به ارمایه نرند
 که انش الله تعالی احمدی صحیح خواهد شد و ان
 اسم یا شارب هم انصا
 عمل قمری کاری عالجاب انخذلا عبد الله قمر خند
 نور شبی عیاد باشد که فرموده اند قوم تجربه کرده ام
 بر لکه زریق کمیتال اسم الفارغید کمیتال عجاب
 در تو کمیتال براده قمر کمیتال کثیرا کون کمیتال
 بر لکه همه این اجزاء را برابر اسم کرده و بعد از
 این اجزاء را سحر و صلاه بخوان و بعد از غن
 که حکمت غمیر کرده و کوله نماید و بعد در شب
 صلاه بخوان کرده و ان شبیه را بکل حکمت بکنند و
 کلوی ان شبیه را کل بکنند و لیران کوه الی کلب

و آن شیشه را تا هر قدر آن را که کل گرفته است
 در زیر خاک پنهان کند و هر روز او را خاک بکشد
 مطبوت محکم نمایند و بعد از آن هر روز گوی شیشه را
 که کل گرفته است زغال بریزد و آتش کرده
 و بدینا لکه گوی شیشه است و آنوقت با
 انبر او را به سجد که در شیشه هر سیمانی است
 و بعد همه شیشه را بگل حکمت گرفته و بکمال
 خشک شود و یک شبانه روز او را در زیر
 به این اسب دهنند و از سر آتش دهند
 و به این او باید بقدر ده من تبریز لجه باشد و بعد از آن
 که یک شبانه روز او را دهنند داده ای که
 سرد شد از زیر به این ان شیشه را در روز
 در زیر خاک

و شیشه را بشکند اجزاء را بیرون آورده آنچه که شیشه
 گوی شیشه چسبیده ضبط نمایند و آنچه هم
 شیشه زغال شده در او هم در آورده علامت
 بکنند مطبوت و بعد روی اسب ریخته ای
 او را بکشد هر قدر که باقی مانده از او داخل آن
 اجزاء که از گوی شیشه گرفته نمایند و باز با این
 که چک چرب نمایند و کل که کنند و بعد در
 بزرگ کند و یک پوت کو چک هم بر سر پوت
 بزرگ سر پوش کنند و نه پوت سر پوش را
 سوراخ نموده و بر روی کوره گذارده و بدینا لکه و
 ان اجزاء که در پوت بزرگ می باشد بیرون رود
 بعد از آن اجزاء را از پوت در آورده در پوت دیگر نماید
 و به این

[illegible]

بهر از آن پیارد ما شش و خوب نرم بگوید بهر از آن
خمیگند باب و حبه شجرف نمایند بهر از آن
در رُغن زیتون انداخته و چوشانیده خوب انقدر
که رُغن تمام شود و بخورد آن حبه شجرفی برود اما با
رُغن اینقدر بریزد که روی حبه را بپزد بهر از آن
حبه را در آورده و آن شجرف را از میان آن
حبه در آورده که آن شجرف ثابت باشد
از وقت از این شجرف ثابت شده نیم مثقال
لا سرح کمینقال بپزد کمینقال اول بپزد خوب
منوده بهر از آن لا سرح را هم سخی و صلا می نموده خوب
از وقت در پسته کرده آب منوده همی که خوب
آب شد کمینقال قمر علا در خل نموده که در مثقال نیم

شود نظر باینکه ان بمنقال بورد خل حب
 سخا بد شد و در پخته خواهد سخت خلاصه جزان
 در همه خوب است بمنقال هم شمس صلا بود
 بوده باشد مایه زن و در ریجه بریز که شمس بسیار
 اصل خواهد بود و صحیح است والله اعلم بالصواب
 و این نسخه از محمد میرزا زن العابدین خواجه طریق
 یاد کاری جعفر لطف فرموده اند والله اعلم بالصواب
 انضکاد در باب سنا خاتن مرکب خوب
 بدانکه سیاهی خوب آن است که براق و سیاه
 درون باشد و اگر در سفید نشسته تیره کنند
 و از خوی ظروبی او چهار است چنانکه گفته شد
 هم سنک دوده زاک است هم سنک

و در مازو

هر دو مازو هم سنک هر چه صمغ نگاه دارد
 بستان دو و درم دو و درم دو و درم دو
 چهار درم مازو و دو درم نیم درم ترکی زاغ از بهر
 مرکبش فرو سایی به هم و دیگر در سیاهی
 خشن بستان مازو سی سبز چهار سیر صمغ عوی
 چهار سیر و دوده سیاه یک سیر و زاغ یک سیر
 یک سیر آب در چهار سیر مازو کن و هشت سیر آب
 در چهار سیر صمغ و تسه شب و روز بگذار و هر روز
 یک در نوبت صمغ را بشویند بعد از آن مازو را
 با یکین نیم آب در دیکت کند و به آتش نرم
 بچشانند مایه نیمه باز ابد پس در روی صمغ
 صاف کنند بهم مازو و زاک را در مازو نرم کنند

و پس بدو بر کرباس محکم برود و در آن ایستد
 و آب گرم بر او و بعد از آن دوده را در دهان کند
 و قطره قطره در وی می چکاند و بر مصلایه میسند
 تا تمام شده میشود و باز از آب ماز و قطره چند
 در وی ریزد و صلا بکنند تا سه نوبت بگذرد
 آب ماز را فوکت را و صمغ را و قطره قطره در
 میریزد و صلا بکنند تا آن آب ماز بخورد
 و بعد از آن در شیشه کند و کتابت کند و اسلام
 و دیگر بجهت دفع راسخه نمشغال و خفزان
 قدری صبر بکند بکرباس بد و بکلاب حل کرده
 در شیشه ریزد و کتابت کند و اسلام
 و الله اعلم بالصواب و این نسخه
 الهی

در شب بر از این خیر رسیده و صبح میباشد
 و الله اعلم بالصواب و این نسخه
 در باب طریقه استعلام کاری میباشد که باید بکنند
 اشرفی هر بوی را و در از پیش پای پادشاه بکنند
 که به نازک ورق کاغذ سفید شود بلکه قدری هم نازک
 و آنوقت در همراه غنچه ریزه نمایند که مثل ریزه
 ریزه شود آنوقت آن ریزه ریزه های طلا را بکشند بقدر
 یک مثقال که میزان باشد و بگذارند باشد و بعد از آن
 بپا دارند زینت سه مثقال و آن زینت را بریزند در بوی
 بگذارند روی آتش دو میده تا وقتی که زینت خوب
 داغ شود و میخیزد فرار نماید آنوقت آن یک مثقال طلا
 بریزند بوی پخته و همراه یک چوبی هم بریزند طلا

و زین را خوب ناله خوب مخلوط هم شود و آنوقت
 طلا و زین غنیمت می شود مثل آب بعد از آن که تیره از
 روی کوره بگذارد و زمین و بعد از آن با آله هر چیزی را
 که میخواهد مطلقا کنند باز نقره یا آرس یا زین
 از هر چه که میخواهند مطلقا کنند یا برندان
 و بگذارد نوی کوره و دمیده ناله این چه بدست شود
 و بگذارد ناله چه بدیم گرم شود بعد از آن از همان غنیمت
 طلا و زین بمالند روی آن چه خوب و متوجه شود
 که صاف و یکپارچه مطلقا کنند و متوجه شوند که ناله
 روی و دهره که همه جای آن چه در آن کوره از آن غنیمت
 و زین بمالند بعد از آن که خوب خاطر جمع شد که
 مجموع آن چه در مطلقا نموده آنوقت آن چه را

والله اعلم
 بالصواب

ناله

بگذارد روی کلت استن قال همراه با وزن
 بزند خوب ناله آن زین برود و آن طلا نماید
 که خوب آن چیده نمیشود بعد از آن زین روی استن
 اگر چه آنچه جای از آن را مطلقا نکرده باشد هر چه
 مطلقا نماید بطرفی که ذکر شده است و السلام
 و این سخن صحیح میباشد و این طریقه را کاظم اصفهانی
 بوالکلی از درویش عیال کایه بن حقیق رسیده
 والله اعلم بالصواب
 در باب طریقه گرفتن چوب زین ناله
 اول کمرند زین طلا و ورق خوب ناله
 صابون چهل مثقال بپزودند چهل مثقال
 اول زین ناله را خوب نرم گویند که بسیار است

صلوات نموده باشند بعد از آن صابون را بشویند
داخل حمام کنند و خوب بچین و صلاویه نموده
که باید از ترنج و صابون خوب داخل هم کرده و خوب
کوبیده نرم که خوب نرم شود بعد از آن آن کوبیده
بزراد داخل اجزاء نموده و باز بکوبند و صلاویه نمایند
خوب که بسیار بسیار نرم شود بعد از آن بظرف
این اجزاء را کلوله کنند و در کوزه آب بنهند که در
و در کوزه را سفال گذارند ته و دور را با آغوش
و سفیده تخم مرغ محکم گرفته و بعد همه کوزه را بپوشانند
بگیرند و بگذارند خشک شود در قصاب بعد از آن که خشک شد
بکوبند و در کوزه حمام در زیر پاشش بنهند و در
بهر روز بکوبند کوزه را از زیر پاشش در آورده و بگذارند در کوزه

در کوزه

و بعد کوزه را شکسته اجزاء را از میان کوزه در آورند
و در تاون گذارند و بسیار بسیار کوبیده که خوب
بعد از آن در میان ظرفی بریزند و از آب بشویند
خوب که ناسودا گرفته شود چهار پنج دفعه از آب
بشوید خوب که ناسودا گرفته شود بعد از آن
همان جوهر را در قصاب گذارد که خشک شود
بعد قدری کثیر داخل نموده و خوب بکوبند که نرم
بعد از آن بار و غن کرچک خمیر کنند و کلوله
کنند و بعد از آن بپارود و کاسه سفالی بپارود
که آن کاسه یکی بزرگ باشد و یکی از آن کوچک تر
باشد و هر دو کاسه را بگل حکمت بپزند و مظهرت آن
ان کاسه روی را بعد از یک بند بکشند و در کوزه

بدلته باید کاسه کوچک تر در روی کاسه بزرگ تر
سوار باشد و ته کاسه بالا به راس سوار شود
بعد از غدی سوار کنند بعد از آن که کاسه
بکل حکمت گرفته بگذار خشک شود بعد از آن
که خشک شد کاسه را روی کوره سوار کنند
اما باید که کاسه بزرگ روی کوره باشد و کاسه
کوچک روی کاسه بزرگ سوار باشد اما باید
از خاک و مازای نوی کاسه بزرگ ریخته و بعد از آن
با رابه لاسرخ و اکس و سفید و تخم مرغ و کرباس
و بدلته باید از آتش ماه کاسه چهار انگشت فاصله
داشته باشد بعد از آن آتش مزودی کرد
از چوب خشک و قدری شمشیر یا سینه در چوب

باید

در چوب باید باندازه سوار نه کاسه کوچک و آن
چوب شمشیر و چیده را در آن سوار فرمایند
و هر لحظه یک دفعه ملاحظه کنند اگر شمشیر از زرد کرده باشد
باز بقیه زرد و دو چوب باقی بماند و هر وقت که
آن شمشیر سر چوب مثل شمشیر عرق بماند
چسبیده باشد آن وقت آن سوار را محکم بگردانند
کل و بعد آتش را بر زرد کنند و بدلته کل میزان
آتش از صبح تا ظهر طول بکشد بعد از آن آتش
کنند و بگذارند تا سرد شود بعد از آن که سرد شد
کاسه را بشکنند و چوبی که مصدق شده است یعنی
بالا رفته است بکنند و در مادن نموده خوب بچینی
صلاویه نموده و در آب ریخته اگر بودی دارد بکنند و در آب
بپزند و از آن عصاره

و بعد از آن در پخته ریخته کنند و در ریخته ریخته و در آن
 کمی شغال این چوب را بر جاده زده متعال زهره متغی
 کرده طرح کنند و چهار یک هم قمر اعلا
 مایه داده و در ریخته ریخته که قمر اعلا خواهد بود
 و بکاری خوب میخورد و اسلالم و اگر خوا
 که چوب را هفت تضعیف شود باید هفت مرتبه
 به این کیفیت تضعیف کند یعنی در دو کاسه
 تضعیف باید کرد و هر دفعه که تضعیف میکند باید
 بار دغن کر حکایت بار دغن کرد و خوب کند
 و صلابه کند و در کار کنند و تضعیف نمایند
 که نشانده در تضعیف هفتم مرتبه است که نه نشان
 والله اعلم بالصواب هم و این نسخه را
 بنویسید

عالمی بآب احمد ملا محمد شافعی معلم نور محمد علی
 بطریق یاد کاری به این حقیر لطف نمود
 والله اعلم بالصواب هم ایضا
 در باب طریقه گرفتن چوب ستم الفارغید
 به لکه بکشد ستم الفارغید و متعال
 شک تر کیده متعال داخل هم کرده خوب
 سخن و صلابه نموده و بعد در شیشه فرغ کرده
 و شیشه را یعنی با دم کلوی شیشه را بگل سفید
 حکمت گرفته و بگذار خشک شود و اوقت نیشین
 ان شیشه را روی کوزه گذاشته و بعد از آن
 صد درم بوزن شیشه همه خشک در زیر شیشه بوزن
 کم کم آتش نموده و سر شیشه را پشم گذارد و سنجید
 والله اعلم بالصواب
 بنویسید

بعد از آن که انشرا و تمام شد بگذارد و پاشیده
 شود و آبی که نشسته سرد شد از وقت آن به
 بشکند و چو هر آن در کوی نشسته بپسند
 بردارد که آن چو هر مباشد و الله اعلم بالصواب
 و این نسخه از درویش عیال کاشی به این
 جعفر رسیده و الله اعلم بالصواب
ایضا در باب عمل شمس شبانه
 بد لکه کبر و عقاب خوب ده مثقال دل عقاب
 خوب نرم گو پسته که خوب نرم شود بعد رخمه در کاس
 چینی و بقدر چهل مثقال ب روی او رخمه و در
 اصاب گذارد و در وقت هر آن کاسه عقاب
 بسته میشود که او را عقاب فماید میگوید خلاصه
 ان عقاب را

ان عقاب را گرفته هر قدر که هست در قفا گذارد
 خشک شود و مقابل ان عقاب لایس خ گرفته و پاشیده
 و کوفته نرم و در دوات چینی رخمه بقدر آنکه
 ان حرارت اضمه شود که هر نشود که میوز و در دوات
 در حرارت را بکل حکمت گرفته و خود دوات میسند و ان
 هم بکل حکمت گرفته و بگذارد تا لکه خشک شود
 بعد از آن پا در و بقدر سیب پنج نوزن شبانه
 به این خشک است و ان وقت این حرارت
 در میان به این فرشت لطف نموده و از بالا
 اش کرده بگذارد تا تمام به این بنورد و عقاب فماید
 بگذارد که خوب سرد شود بعد از آن حرارت را بپسند و ان
 در آورده و ان اخرا را از توی حرارت در دوات
 میسند و ان علم
 با بصواب

و بعد از آن که متقال از این صحرای ابر چهار متقال
اعلا تر و ب کند و در این آب کردن بقدر
و متقال شوره قلم کم کم به آن قمر نرسند
و چهار متقال نیم هم شمس بایه نرسند و در آن
که شمس اعلا خواهد بود و الله اعلم بالصلوات
بدانکه ده متقال از این عقاب مصراعها
باده متقال شوره داخل هم شده نموده
ان شمس را در آن شمس سرج نموده خوب
در سه مرتبه در میان این شوره و عقاب خوانا
خوب که رکنین و اعلا خواهد بود و بهر که اشراف را
پیش از مسکوک کردن از این عقاب و شوره
فرش لحاف نموده در پوته هر قدر اشراف
و اوقات در آن

انوقت در پوته را با خود بکل حکمت گرفته و بگذرند
و بعد از آن بقدر صدرم به این بوزن شاه اوده
و دس داده سه دفعه که خوش رنگت و خوش
محکم و اعلا خواهد بود و الله اعلم بالصلوات
و این نسخه از درویش عیالگار به این حقیر رسید
و الله اعلم بالصلوات هم ایضا
در باب ساختن موم کافوری و سفید کردن موم
بای زرد است بهر که باید پیارد موم زرد را خرد
کنند هر چه خرد تر باشد بهتر است انوقت باید
قدری کرباس در ردی بکشد با دیرش به بند
و قوی بادیه را قدری آب به چکاند و بعد از آن
ان خرد خرد بای موم را ردی کرباس بگذرند
و الله اعلم

اما خیلی گذارد کم موم بگذارد تا زود آب شود
و انوقت آن بادیه را در آب بسیار گرم بپا
کند آنست تا آن موم تا زود آب شود و آن
موم تا که آب میشود در تویی بادیه میریزد بسیار
بسیار موم سفید قایمی میشود و همان موم
موم کافوری میباشد و در سه علم باطلوب
درین نسخه دیگر از زلال عید ساعد ساز افعال این
حقیر رسیده است و الله اعلم بالصواب
ایضا در باب عمل شمس مناسفه است
بدانکه بیاورد حد بدخمر ده مثقال قمر خالص
ده مثقال این دو چسبند و داخل هم زود بپا
و در قال گذارد بعد از آن قمر خمر زلال

باشد

در خواهد آمد انوقت یک مثقال زاین قمر خمر را با
یک مثقال شمس بسیار را علا زوب کنند
و در ریجه ریزند که شمس بسیار علا خواهد بود
و الله اعلم بالصواب و طریقه ساختن حد بدخمر
بدانکه حد بد براده خوب صاف شش مثقال
لا سرخ خوب سه مثقال بوره یک مثقال شمس سفید
یک مثقال همه اجزاء را داخل هم سخن و صلا
و بعد در بونه ریخته و فرس لحاف این اجزاء را
شش سفید خوب کوپده و ریخته و در کوره
زیر کران به گذارد خوب و در ریجه ریخته که
و بعد بگذارد سرد شو و بعد از سرد شدن آن چسب را
از چکش نکه که نمابند و باز لا سرخ سه مثقال

خوب نرم بوزن کشتغال نرم کوبیده و داخل هم کرده
 و در مثقال هم کشتیسه سفید کوبیده و در بونیه فرش
 لحاف باین اجزاء نموده و در کوزه زرگران گذاشته
 و نمیده تا خوب زووب شود و در کوزه کشته
 شمشک کند خلاصه لکه تا پنج دفعه با ناهفت دفعه
 به بهمان طریق فرش لحاف نموده و زووب کرده
 بعد از هفت مرتبه یا پنج مرتبه که دفعه آخری بوزن
 باشد از وقت بگذرد و مثقال شیشه
 بسیار سفید صاف خوب آورده و کوبیده و بوزن
 لاسرخ بگوهمان شیشه خالی باشد و فرش لحاف
 آن حدید تکه تکه نکنند و زووب کند و در کوزه
 در کوزه که چسب فرمز شفاف با قوی بسیار است

بوزن

خوب خواهد بود و الله اعلم بالصواب و بداند
 در دیش عا کابر مذکور نمود که طریقه حجر حدید است
 که بیست مثقال حدید و شصت مثقال
 لاسرخ راسته دفعه زووب کنند و هر دفعه
 مثقال لاسرخ زووب کنند که شصت مثقال
 لاسرخ را در سه دفعه زووب بکار برند و در کوزه کشته
 که حجر خواهد بود و الله اعلم بالصواب
 و این نسخه از لا محمد عیسی است که از این نسخه
 این حقیر رسیده است و الله اعلم بالصواب
 در باب طریقه ناخن صرب حجر مذکور
 بکنند صرب خوب بیست مثقال تکه تکه نموده و بوزن
 بعد بپارد لاسرخ خوب بیست مثقال و این لاسرخ

خوب گوینده نرم بعد فرش لحاف صرب
 در تویی بویه بعد تقدیری که میخواهد شیشه سفید
 گوینده و فرش لحاف آن لاسرخ نموده
 در تویی بویه و در کوره گذاشته و در میزد
 تا آنکه زوب شود خوب و در وقت زوب
 کردن قدری بوره بزند بلکه هم قدری کمی هم
 داخل خلاء و بویه بوره بکند خلاصه بعد از آن
 خوب زوب شد و در چهره بریزد و بعد از آن
 آن رچه ریخته را که که نموده و به همین طریق
 اول با پست مثقال لاسرخ و بوره و شیشه سفید
 در بویه زوب نموده و در رچه ریخته تا سیم مرتبه
 و بعد از سه مرتبه آن پست مثقال صرب محض
 آن پست مثقال

و آن پست مثقال صرب محض را با پست مثقال قرص
 زوب نموده و در وقت زوب نموده قدری بوره
 بزند و در رچه بریزد بعد از آن بل مناصحه شمع
 مایه بزند و در رچه بریزد و هرگاه خشک باشد در خل
 کم آتش می گذارند که نرم خواهد شد و السلام
 اینجا بداند که راح دیگر آنکه در وقتی که با قرص محض
 زوب نمودی آنوقت در قال گذارد و بعد از آن
 از قال در آورده قرص محض شده است یکی قمری
 شمس مایه بزند و در رچه ریخته که اعلا خواهد بود
 اینجا بداند که راح دیگر آنکه بعد از آن که از قال در آوردی
 آنوقت باز پست مثقال صرب محض دیگر آن
 قال در آورده زوب کن و در رچه ریخته و در قال

بعد از آن که زرقال در او رد باز با نیت متقال دیگر
از ضرب محمد با آن قمری که زرقال در او رده است
زوب کند و در رجه بریزد و باز در قال گذارد
چنین مکرر کند تا نه مرتبه چنین کنند بعد از آن
که نه مرتبه چنین کرد آنوقت شش متقال از این
قمر محمد شده که زرقال در او رده است با
یک متقال شمس مایه بریزد و در رجه ریخته که نشانه
لغالا علا خواهد بود و الله اعلم بالصواب
و این نسخه از درویش علی کاشانی به این حقیر
رسیده است و الله اعلم بالصواب
ایضا در باب طریقه ساختن عسل
شمس بد لکه بکشد شجر ف نه ساید و فنی
توب

خوب کینقال آب ترنج اصل صبح خوب شفا
بد لکه هرگاه آب ترنج بناید آب لیمویی اصل
دست افشار هم خوب است خلاصه لکه این
شقال آب ترنج را با آن کینقال شجر ف
سحق و صلابه نموده تا تمام شود و بخورد و شجر ف
بعد از آن شمع کند و کوله کند و در فای
خوب خشک کند و با همان ابوتل صلابه
جبه کند به این طریق که ادل ابوتل را خوب
سحق و صلابه کنند و بعد از آن کوله مای
شجر ف را با آب دهن تر کرده و در میان این
ابوتل صلابه کرده بقطاند خوب همه طرف
شجر ف کوله را که خوب جبه نشو بعد از آن

طرف چنی با کاشی که بکل حکمت گرفته و مسدود
 به این آب در ده پیر به این خشک باشد
 بعد از آن در آورده هر گاه روی جبهه میباشد
 که خوب و لایق دست بدید بعد در آورده
 الوقت کمشقال قمر خوب علاوه از خوب کنند
 و یک نخد باید و نخد از این شجره صنایع
 شده را به قمر طرح نمایند که قمر حشر میشود
 مشقال هم شمس علاوه مایه برزند و در جبهه
 برزند که علاوه خواهد بود و استسلام
 بدلاکه هر گاه کمشقال قمر که هر نخد شجره صنایع
 برزند باید هر نخد علاوه بیاید هر گاه علاوه
 نیامده باشد باید دو مرتبه آن شجره را در دست
 که در دست

که صابست شود و الله اعلم بالصواب
 بدلاکه این نسخه را خود لایق العابدین خواهد
 به این حقیر مرجمت نموده اند بعد از سعی
 و دوندگی به شمار این نسخه لطف نموده
 و قسم باد نموده که مگر از این محل را خودم کرده
 و به عجب میباشد و ترکیب بسیار خوب میباشد
 و در خلاص قسم به نقص و تمام هر یون میباشد
 و در دیش عی کا بنی هم همه را تصدیق نموده
 و باز قسم باد نموده که این نسخه را به کم و زیاد
 داده ام و الله اعلم بالصواب
 در باب همین محل شمس الویله که لایق العابدین
 خواجه کبریا نسخه او داده اند که همین نسخه میباشد

که در جهان صفحه پیش جهان کتاب نوشته ام
و حال بن نسخه که حال نوشته میشود این نسخه
از قول درویش علی کاکر مذکور میشود بدانه
درویش علی کاکرین گفت که این نسخه شمس
ابو طاهر که ازین العابدین خواجیه بوداده این نسخه
درست و صحیح نداده است و ناقص میباشد
لاکن نظریه رفاقت و اشتیاقی که فی مابین
من و تو هست حال من درست و صحیح
این نسخه را به تو میدهم و حال این نسخه
که مذکور و نوشته میشود از قول درویش
علی کاکرین مذکور میشود در در الامان
بزیغمه است والله اعلم بالصواب بدانه
درویش

نسخه عمل شمس ابوبهی من گفته درویش علی کاکر
میباشد بدانه کاکرین شجره نه سائده خوب
فرنگی ده مثقال آب لیمویی دست افشان
نچاه مثقال اول شجره خوب سخی و صلایه
و بعد ازین نچاه مثقال رب لیمو در سخی
کم کم بخورد آن ده مثقال شجره بدیهه تا آنکه
آن نچاه مثقال آب لیمو کلن بخورد آن
بعد از آن یکم درشت در افشای خوب نچاه مثقال
شوره سه قلم خوب نچاه مثقال این سه را خور
داخل هم کرده و خوب سخی و صلایه بنوده بعد از
در شیشه فرغ نموده و نقیصه کنند به این قال
تلایم ان اے که از این عمل میباید بعد از نچاه

طلایی دو بوی خوب را خورد برآورده نموده و در
 این آب ریخته و از وقت این آب با طلا در قلع
 و اینی کرده و به آتش ملائم تقطیر کنند تا آب
 تمام شود و آن طلا حل شود و بعد از آن این
 طلا را بده بدست آن ده مثقال شجر ف که آب بود
 صلابه نموده بود و خوب با زسجی و صلابه کنند
 و بعد از آن کلوله کنند که پنج درانه بشود و بد
 پنج مثقال ابویلی پیافورد و خوب صلابه کنند
 و قدری هم لعاب کتیرا داخل کنند که خمیر
 و بعد از آن جبهه این پنج کلوله کنند و بگذرانند
 که خشک شود بعد از آن پیافورد و پنج مثقال
 لاسرخ را و خوب صلابه کنند و با سفید شحم
 ران

مرغ که معجون شود و بعد جبهه آن ابویلی کنند
 و بعد بگذرانند و در روز در آفتاب که خشک شود
 بعد از آن پیافورد یکین نیم بوزن شایه این
 خشک است و سه قسمت کنند و هر قسمی را
 یک روز آتش کنند و این پنج درانه کلوله با زسجی
 در میان یک سیم آن پیافورد و آن پیافورد
 فرس لحاف کنند و آتش کنند و در آن
 و بعد که سرد شد در او ده در سیمی دیگر و در
 بطریق اول و هم چنین در سیم دوم و در
 تا آنکه این سه قسمت به این تمام شود که در
 خرویه باشد بعد از آن این ابویلی را بشکند
 و آن شجر ف را در او روده که ثابت میباشد

و الوقت بیک سخن از این شجره را بر مثنی
 فمر! علا طرح نمازند و مثنی قال هم شمس علا
 مایه و بد که علا خواهد بود و السلام
 ایضا سخن از این شجره را بر مثنی
 فمر طرح کنند و هم مثنی قال هم شمس مایه
 که علا خواهد بود و ایضا سخن از این
 شجره را بر چهار مثنی فمر طرح کنند
 و مثنی قال و شمس سخن از هم شمس مایه
 که علا خواهد بود که ان شاء الله تعالی هر سه
 قسم از خلاص سیر و خواهد بود و السلام
 و الله اعلم بالصواب هم ایضا
 در باب عمل شمس ابو جیح من کلام حاجی میرزا محمد
 کمال

که یکی از بگو قسم میباشد بدانکه حاجی میرزا
 محمد حکیم مذکور نمود که این نسخه شمس ابو جیح را
 شخصی بود نظر بیک نام من داده و
 بیک قسم بیاورد نموده که اگر کرده ام
 شده است و از خلاص سیر و سیر و
 و حاجی میرزا محمد حکیم گفت که من خود هم کرده ام
 شده است لکن از من از خلاص سیر و
 چون واجب بود تخریر شد خلاصه لکن
 نسخه را حاجی میرزا محمد بطریق یاد کاری این
 حقیر مرحمت فرموده اند و الله اعلم بالصواب
 طریقه فرموده حاجی میرزا محمد حکیم در باب شمس
 ابو جیح بر این طریق است بدانکه طریقی من

شمسی ابو حلیه شجره هر قدر خواسته باشی در
طرف چپ باد و مقابل آن آب ریخت و اگر بنا
آب لیمو سحیح و صندل به نیکو بکن تا آب تمام شود
بعد از آن کوزه بقدر سخودی یا فزونی کرده بگذارد
تا نیکو خشک شود و اقیاب و مبالغه در خشک
شدن نکنند بعد ابو حلیه را بگویند و صمغ عربی
را در پیاله کرده حل کنند آن گاه کوزه را
بلعاب صمغ عربی الوده در میان ابو حلیه اندازند
که جبهه بخود بردارد و در اقیاب خشک کنند
و اگر ترکیده شود باز موضع ترکیده را بلعاب
صمغ عربی مالیده در میان ابو حلیه انداخته بگذارد
خشک شود آن گاه کوزه را در حقیقه بهین حیدر

که بالایی هم

که بالایی هم نباشد بعد از آن که حقه را حل
خشک کرده باشند گذاشته در حقیقه
بگذارد و بگل حکمت محکم کند و بگذارد خشک
آن گاه در زیر یکبار یک زبل آب بگذارد
و آتش نیز زنند که زبل سوخته شود و در حقیقه
در این سوختن زبل حقه را با انبر حرکت دهند
که همه اطراف کوزه ها یکسان شود بعد که زبل
سوخت حقه را ببردن بیاورد و کوزه ها را از
ابو حلیه پاک کند آن گاه یک نخود از شجره
ثابت را با کمی سفال قمر خالص در بونه در جان
زوب بپندارد قمر را حمر کند و اندک بود
بزند که گذارد خوب بردارد آن گاه کمی سفال طلایی

با جا قلو در چمن زوب بنیدارد و به اندک
 دلاش کینه نزنند بهتر است و الا فلا پس
 بر کچه ریخته صفحہ نازک بکنند و به خلل
 بگذارند طریق خلاص این است که کوزه گوی
 را سر از آب بکنند و صفحات از اج سفید
 نمک و اجر با لویه کوفته الوده کنند و بر روی
 آن بمالند و در میان کوزه گذارند و طرا
 آن را اجر پاره بریزند تا سر کوره و یکروز آتش
 کنند که ده مثقال پست من هیمه بسوزد
 از این قرار و الله اعلم بالصواب
ایضا این پخته اند که بیک بند کتار
 بر تن رود کار سر کتار آرد آرد و در بد کتار
 که خدا کارش و بنام پدید آید هر روز